

SZÁNDÉKNYILATKOZAT

A magyarnyelvű Római Katolikus Egyház, a Református Egyház, az Unitárius Egyház és Zsinatpresbiteri Evangélikus Egyház kifejezi a következő

IGÉNYT:

1. Az 1948-as Kultusztörvény és az azt követő létesítő és módosító törvények hatályon kívül helyezése. Az egyház és állam közötti viszony új szabályozása az egyházak közreműködésével.

2. Az egyház önszervezésének és önkormányzatának teljes szabadsága az egyházi törvények (Statutumok) szerint.

3. Az államosítás előtti felekezeti iskolahálózat (elemi és középiskolák) visszaállítása. Állami szubvenció az állami iskolák szintjén.

4. Az állam által kisajátított vagy visszatartott kollégiumi és iskolai könyvtárak, levéltárak, anyakönyvek, (parókiális okiratok), valamint más kultikus és kulturális javak visszaadása.

5. A lelkészképzés biztosítása az egyházak által megállapított szükséglet szerint (teológiai hallgatók számának szabad meghatározása) egyetemi fokú intézeti keretben. Dologi és személyi kiadások viselése az állam részéről.

6. A teológiai hallgatók és lelkészek mentesítése a katonai szolgálat alól.

7. A vallásoktatás biztosítása az összes elemi és középiskola-típusokban.

8. Az állami kongrua (lelkészi fizetékkiegészítés az állami költségvetésből) megtartása, miután ez tradicionális juttatás volt.

9. A kisajátított, illetve kényszer-adományozott egyházi ingatlanok (épületek és földterületek) visszaadása, vagy ha ez nem lehetséges, hasonló értékű ingatlannal való kártérítése.

10. Templomok, imaházak, parókiális épületek építésének teljes szabadsága, a szükség szerint.

11. A kultikus célokat szolgáló épületek adómentesítése.

12. Szabad és közvetlen kapcsolattartás a külföldi egyházakkal, az egyházi világszervezetekkel és nemzetközi egyházi szervezetekkel, függetlenül a nemzeti hovatartozástól, beleértve a teológiai tanárok, lelkészek és teológiai hallgatók közvetlen tapasztalatcserejét, a teológiai hallgatók és doktorjelöltek részére külföldi ösztöndíjak elfogadását, valamint külföldi ösztöndíjak fogadását.

13. Egyházi karitatív intézetek visszaadása (kórházak, aggmenházak, árvaházak stb.), szükség szerint újabbak létesítése. Diakoniszta- és kedvesnővér-képzés lehetővé tétele egyházi keretekben.

14. Az állami kórházakban fekvő betegek, fogházban levő elítéltek, valamint katonák szolgálati helyen való leigondozása.

15. Egyházi jellegű intézmények és egyesületek szabad szervezése és működése.

16. Vallási jellegű sajtótermékek, teológiai irodalom és más szükséges nyomtatványok kinyomtatásának teljes szabadsága. Sajtótermékek, nyomdai anyagok, oktatási anyagok és kultikus tárgyak vámmentes behozatala.

17. Egyházi jellegű adások és közlemények biztosítása a rádióban, televízióban és más hírközlő szervek által.

A Római-Katolikus Egyház sajátos kérései:

1. A Római-Katolikus Egyház és az állam közötti viszony újjászervezése ill. diplomáciai kapcsolatok létesítése a Vatikánnal.

2. A hagyományos egyházmegyék helyreállítása és a római-katolikus valamint görög-katolikus püspöki tisztségek betöltése. Püspöki Konferenciák létrehozása. Kapcsolat létesítése a Romániai Püspöki Konferenciával és a Vatikán között.

3. A Gyulafehérvári Püspökség érsekségi rangra való emelése. Ide tartozzék a Temesvári, Nagyvárad és Szatmári Egyházmegye.

4. A szerzetesrendek szabad működése, anyagi javak biztosítása számukra. Kolostorok visszaadása, külföldi szerzetesek szabad beutazása és országunkban való letelepedése.

5. A Gyulafehérvári Egyházmegyei Tanács (Státus) visszaállítása, működésének engedélyezése. A hagyományok és kanonikus törvény szerint a Státus helyreállításával a világi hívek közvetlenebbül vehetnek részt az egyház tevékenységében. A Státus fontos szerepet töltött be az egyház életében, különösen az iskolák, intézmények, épületek fenntartásában, karbantartásában és más területeken. Az Egyházmegye sohasem mondott le a Státusról, csupán működését függesztette fel. Kérjük a Státus anyagi javainak visszaadását is.

6. Egyházmegyei teológiai intézetek helyreállítása. A Gyulafehérvári Teológiai Intézet egyetemi fokon működjék, miután teológiai fakultásként Rómához csatlakozik.

7. A Gyulafehérvári „Batthyaneum” könyvtárral kapcsolatos jogok teljes helyreállítása.

Kolozsvár, 1990 január 22.

A Római-Katolikus Egyház részéről:

A Református Egyház részéről:

A Romániai Ref. Egyház Zsinati Elnökség

Dr. Jakab Antal
püspök

Czirják Árpád
kanonok-főesperes

Dr. Csutak Csaba
püspökhelyettes

Dr. Tunyogi Cs.
Gyula

ehker. főgondnok

Zsinatpresbíteri Evangélikus Egyház
részéről:

Az Unitárius Egyház részéről:

Dr. Szedressy Pál

Dr. Podradszky
László

Dr. Kovács Lajos
püspök

Jenei Dezső
főgondnok

szuperintendens egyetemes felügyelő

PAUL TILLICH

A HIT DINAMIKÁJA*

III. A HIT SZIMBÓLUMAI

1. A SZIMBÓLUM JELENTÉSE

Az embernek a végtelennel, a végső dolgokkal való kapcsolatát csak szimbolikus nyelven fejezhetjük ki. Ez a megállapítás több tekintetben magyarázatot igényel. Annak ellenére, hogy a szimbólum értelmével és működésével kapcsolatban a jelenkori filozófiában sokféle kutatás folyik, minden írónak, aki a „szimbólum“ fogalmát használja, meg kell magyaráznia, hogy azon mit ért.

A szimbólumoknak van a jelekkel egy jellegzetes közös vonása. Mindkettő önmagán túl valami másra utal. Az utcasarki piros jel azt jelzi, hogy a járműveknek bizonyos időközökben meg kell állaniuk. A piros fény és az autók megállítása lényegében nincsenek egymással kapcsolatban, de azok mégis, amíg a folyamat tart, egymáshoz tartoznak. Ugyanez a helyzet a betűkkel, számokkal és részben a szavakkal is. Azok ugyanis önmagukon túlra utalnak a hangok és értelmezések felé. Ugyanez a helyzet a nemzeti és nemzetközi egyezményekkel, éppen úgy, mint a matematikai jelekkel. Néha az ilyen jeleket szimbólumoknak nevezik, de ez nem helyes, mert a jelek és szimbólumok közötti különbség igen lényeges. Kétségtelen, hogy a jelek a valóságban nem vesznek részt abban, amire utalnak, viszont a szimbólumok igen. Ezért a jelek helyettesíthetők a célszerűség vagy szokások érveivel, míg a szimbólumok nem.

Ez a szimbólum második jellegzetességéhez vezet: részt vesz abban, amire utal. A zászló részt vesz a nemzet hatalmában és méltóságában, amiért létezik. Ezért nem helyettesíthetők, kivéve egy történeti katasztrófa esetében, ami a nemzet valóságát, amit jelképez, megváltoztatja. A zászló elleni támadás úgy jelentkezik, mint a közösség méltósága elleni támadás. Az ilyen támadás káromlásnak minősül.

Az úrvacsora nemcsak emlékezés, hanem hitvallás is: úrasztala mellett vallunk önmagunkról, hitünkről. Jézus azt kívánja tőlünk, hogy az úrvacsorában elkötelezzük magunkat az ember tiszteletére és szeretetére.

Mi hiszünk az emberben, igent mondunk az emberre, hiszünk benne és a testvériség igazságában. Egy Atyának vagyunk gyermekei, test-

*Dynamics of Faith. New York, 1958, 41—54; fordította dr. Kovács Lajos.